

**ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 82 din 16 noiembrie 2016
pentru aprobarea Statutului special al funcției publice specifice de inspector social și
pentru modificarea și completarea unor acte normative**

CAP. I

Statutul special al funcției publice specifice de inspector social

ART. 1

(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează statutul funcționarilor publici numiți în funcția publică specifică de inspector social, drepturile, îndatoririle și atribuțiile specifice, incompatibilitățile, interdicțiile și conflictele de interese aplicabile inspectorului social.

(2) Statutul special al funcției publice specifice de inspector social este conferit de exercitarea funcției de autoritate de stat cu care este investit în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și de riscurile specifice la care acesta este expus.

(3) Autoritatea funcției nu poate fi exercitată în interes personal.

ART. 2

Funcția publică specifică de inspector social se exercită în scopul de a controla, evalua, monitoriza și investiga, după caz:

a) respectarea și aplicarea unitară a legislației în domeniul protecției sociale, care include două domenii interdependente: asistență socială și asigurări sociale;

b) funcționarea și dezvoltarea eficientă a sistemului de protecție socială;

c) întrunirea condițiilor de calitate în domeniul serviciilor sociale și menținerea acestora;

d) accesul egal și nediscriminatoriu al cetățenilor la serviciile sociale, beneficiile de asistență socială și la încadrarea în grad și tip de handicap, în grad de invaliditate sau de dependență, după caz.

ART. 3

(1) Funcția de inspector social face parte din categoria funcțiilor publice specifice cu statut special și cuprinde ansamblul atribuțiilor și responsabilităților specifice misiunii de inspecție, respectiv control, evaluare, monitorizare, precum și activității de investigare socială în domeniul protecției sociale, conform prevederilor legale.

(2) Exercițarea atribuțiilor de serviciu se realizează numai în baza legitimației, insignei și a ordinului de deplasare semnat de către conducătorul instituției centrale și/sau teritoriale, cu consemnarea misiunii de inspecție în Registrul unic de control al entității inspectate.

ART. 4

(1) În exercitarea atribuțiilor de autoritate de stat, inspectorul social beneficiază de stabilitate în funcție și de protecția legii, fiind apărat de orice ingerință de natură să îi influențeze libertatea de execuție, de apreciere și de decizie sau de alte influențe care pot îngreuna realizarea misiunii de inspecție sau, după caz, a activității de investigare socială.

(2) Inspectorul social supus ingerințelor, influenței sau oricăror altor forme de presiune este obligat să notifice de urgență situația cu care se confruntă conducătorului ierarhic superior sau, după caz, conducătorului instituției centrale.

(3) Până la înlăturarea constrângerilor care îi afectează libertatea de acțiune, inspectorul social este înlocuit din echipa de inspecție.

ART. 5

(1) Prin misiune de inspecție se înțelege totalitatea sarcinilor atribuite inspectorului social pentru realizarea activităților de control, evaluare și monitorizare a sistemului de protecție socială în vederea identificării situațiilor de eroare, fraudă, abuz și neglijență și transmiterii către organele abilitate a datelor și informațiilor obținute.

(2) Misiunea de inspecție se desfășoară la sediul instituțiilor inspectate și, după caz, la domiciliul beneficiarilor de protecție socială, în baza documentelor prevăzute de art. 8 alin. (5) și (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 198/2012.

(3) Prin activitatea de investigare socială se înțelege activitatea prin care se identifică cazurile de fraudă, abuz și neglijență care au generat prejudicii materiale și financiare aduse statului, precum și încălcări grave ale drepturilor sociale ale beneficiarilor și transmiterea datelor și informațiilor obținute către organele abilitate.

(4) Activitatea prevăzută la alin. (3) este desfășurată de inspectorii sociali din cadrul instituției centrale, respectiv Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, care dețin o vechime de minimum 5 ani în activitatea de inspecție socială. Inspectorii sociali de la nivel teritorial pot efectua activități de investigare socială doar la solicitarea conducătorului instituției centrale, dar cu respectarea criteriilor de vechime a acestora.

(5) Activitățile prevăzute la alin. (1) și (3) nu vor aduce atingere competențelor structurilor de specialitate organizate în instituțiile prevăzute de art. 70 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 6

(1) Inspectorul social, purtând asupra sa elementele care atestă funcția pe care o îndeplinește, prevăzută la art. 3 alin. (2), are dreptul să aibă acces liber, permanent și fără înștiințare prealabilă la locul destinat furnizării de servicii sociale, precum și la sediul unităților care stabilesc modul de încadrare în grad și tip de handicap, în grad de invaliditate sau în grad de dependență, după caz.

(2) Inspectorul social își desfășoară activitatea la nivel central și teritorial.

(3) Inspectorul social de la nivel central își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul țării și, după caz, la solicitarea ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, în afara țării, cu respectarea legislației statului respectiv și a convențiilor încheiate de România cu aceste state.

(4) Inspectorul social de la nivel central, care are o vechime mai mare de 3 ani în activitatea de inspecție socială, efectuează activități de supervizare profesională a inspectorilor sociali de la nivel teritorial.

(5) Prin activitatea de supervizare profesională se înțelege activitatea prin care se asigură inspectorilor sociali suport în vederea creșterii performanței profesionale și personale, precum și dezvoltarea instituțională a inspecției sociale. Activitatea de supervizare profesională va fi reglementată în Normele metodologice privind pregătirea profesională specifică, precum și activitatea de supervizare profesională a inspectorilor sociali, conform art. 8 alin. (2).

(6) Inspectorul social de la nivel teritorial efectuează misiuni de inspecție în raza de competență a instituției publice unde își desfășoară activitatea.

(7) Inspectorul social de la nivel teritorial poate efectua misiuni de inspecție și pe întreg teritoriul țării, la solicitarea scrisă a conducătorului instituției de la nivel central.

(8) Misiunea de inspecție și activitatea de investigare socială se pot desfășura și în afara orelor de program, în zilele de sâmbătă și duminică sau în zilele de sărbătoare legală, în funcție de specificul activității entității supuse controlului și/sau de programul de lucru al acesteia, la solicitarea conducătorului instituției, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(9) Inspectorul social are obligația să efectueze orice misiune de inspecție care îi este repartizată, indiferent de locul, data și tipul inspecției, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(10) Inspectorul social poate fi cooptat și/sau poate coopta în cadrul echipelor mixte de specialiști din alte instituții cu atribuții de control în vederea efectuării misiunilor de inspecție pluridisciplinare și/sau monitorizării respectării prevederilor legale referitoare la drepturile sociale ale cetățenilor.

(11) Cooptarea se efectuează și în situațiile în care obiectivele urmărite cuprind și sfere de competență ale altor autorități publice cu atribuții în control. În aceste situații actul de control întocmit este procesul-verbal de control.

(12) Ghidul privind procedurile și metodologiile pentru desfășurarea misiunilor de inspecție și a activităților de investigare socială se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

ART. 7

Inspectorul social are următoarele atribuții specifice:

a) controlează și monitorizează modul de stabilire și acordare a beneficiilor de asistență socială;

b) controlează și monitorizează modul de acordare și de furnizare a serviciilor sociale;

c) controlează modul de îndeplinire a prevederilor legale privind încadrarea în grad și tip de handicap, în grad de invaliditate sau în grad de dependență, după caz;

d) controlează respectarea criteriilor de eligibilitate a beneficiarilor din sistemul de protecție socială;

e) evaluează și monitorizează modul de respectare a criteriilor și standardelor minime care au stat la baza acreditării furnizorilor și serviciilor sociale, precum și a indicatorilor aferenți nivelurilor de calitate; formulează recomandări de îmbunătățire continuă a calității serviciului social evaluat, după caz;

f) monitorizează modul de îndeplinire a măsurilor/ recomandărilor dispuse în activitatea de control și evaluare și, după caz, aplică sancțiunile contravenționale pentru neîndeplinirea acestora, conform prevederilor legale;

g) îndrumă persoanele fizice și juridice, publice sau private, cu atribuții în domeniul protecției sociale, în vederea îmbunătățirii activității și prevenirii faptelor de încălcare a prevederilor legale;

h) desfășoară activități de investigare socială privind modul de stabilire și acordare a beneficiilor de asistență socială, a furnizării serviciilor sociale, a modului de îndeplinire a prevederilor legale privind încadrarea în grad și tip de handicap, în grad de invaliditate sau în grad de dependență, după caz;

i) utilizează echipamente specifice misiunii de inspecție și activității de investigare socială, respectiv fotografiere și/sau înregistrare, pentru susținerea cazurilor care aduc atingere vieții și siguranței beneficiarului, precum și în cazurile de fraudă, abuz și neglijență în sistemul de protecție socială;

j) consemnează declarațiile persoanelor care pot oferi informații cu privire la obiectul misiunii de inspecție sau activității de investigare socială, cu sau fără prezența martorilor;

k) dispune măsuri de remediere a deficiențelor constatate în timpul misiunii de inspecție ca urmare a nerespectării legislației în vigoare, stabilește termene de realizare și responsabili pentru ducerea la îndeplinire a acestora și aplică sancțiuni contravenționale, după caz;

l) sesizează instituțiile abilitate, conform legislației specifice, în cazul constatării faptelor săvârșite cu încălcarea unor prevederi legale, ce excedează atribuțiilor sale;

m) constată contravențiile și aplică sancțiunile prevăzute în domeniul său de activitate, conform legislației în vigoare;

n) desfășoară activități de evaluare în domeniul protecției sociale pe teritoriul altor state la solicitarea ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, cu respectarea legislației statutului respectiv și a convențiilor încheiate de România cu aceste state.

ART. 8

(1) Inspectorul social beneficiază de toate drepturile prevăzute de Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la care se adaugă următoarele:

a) de a beneficia de un examen medical gratuit, la finalizarea unei misiuni de inspecție/activități de investigare socială efectuată în medii care prezintă un risc pentru sănătatea fizică și psihică;

b) suplimentarea numărului de zile de concediu de odihnă anual și încadrarea activității în condiții deosebite - vătămătoare, grele sau periculoase, potrivit prevederilor legale;

c) de a beneficia de bilete de odihnă, tratament și recuperare, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului;

d) sporuri și alte drepturi bănești, ale căror quantumuri sunt stabilite prin lege;

e) de a beneficia, pe perioada efectuării misiunii de inspecție sau a activității de investigare socială desfășurată într-o localitate situată la o distanță mai mare de 50 km de localitatea în care își are locul permanent de muncă, de o indemnizație zilnică în sumă de 50 lei și decontarea cheltuielilor de cazare la structuri turistice de categoria până la 3 stele inclusiv, conform prevederilor legale. În situația în care nu beneficiază de cazare în aceste condiții, inspectorul social are dreptul la o sumă zilnică de 100 lei;

f) de a beneficia, în mod gratuit, de echipamente specifice misiunii de inspecție/activității de investigare socială, prevăzute de prezentul statut. Elementele care compun echipamentul specific și condițiile de utilizare ale acestuia se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență;

g) de a beneficia de abonament lunar pentru transportul în comun, de suprafață și cu metroul, decontate de angajator, sau, după caz, de decontarea cheltuielilor de transport în cazul deplasării cu autoturismul personal în interesul serviciului, aprobate de conducătorul instituției, în condițiile în care transportul nu poate fi asigurat de instituție;

h) de a beneficia de o zi liberă, plătită de angajator, cu ocazia zilei Inspecției Sociale, respectiv 20 februarie. Inspectorii sociali care asigură continuitatea activității de inspecție socială în data de 20 februarie vor beneficia de o altă zi liberă;

i) de a participa la programe de formare profesională continuă în domeniul specific de activitate și în domeniile conexe, utile atât activității depuse, cât și dezvoltării carierei profesionale, susținute de formatorii proprii sau organizate de furnizorii publici și privați de formare profesională, autorizați în condițiile legii, decontate de angajator;

j) de a participa la schimburi de experiență și bune practici în domeniul protecției sociale și a inspecției sociale cu instituții din alte țări, decontate de angajator.

(2) Normele metodologice privind pregătirea profesională specifică, precum și activitatea de supervizare profesională a inspectorilor sociali se stabilesc prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Daunele materiale constatate prin hotărâre judecătorească definitivă, suferite de inspectorul social sau de către membrii familiei sale, în exercitarea sau ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu, se vor acoperi de instituția la care acesta este angajat. Recuperarea valorii acestor daune se face de către instituția plătitoare de la cei vinovați, potrivit legii. Inspectorul social beneficiază de sprijin financiar din partea instituției prin decontarea cheltuielilor determinate de daunele materiale suferite în timpul și/sau din cauza exercitării atribuțiilor, în limitele și cu respectarea prevederilor legale.

(4) În cazul unei acțiuni în instanță inițiată de către instituția controlată sau de un angajat al acesteia împotriva unui inspector social în legătură cu actele și faptele îndeplinite în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, care fac obiectul unor proceduri juridice, acesta are dreptul să solicite sprijin financiar din partea instituției prin suportarea sumelor necesare asigurării asistenței juridice. Condițiile de acordare a sprijinului financiar sau, după caz, de restituire, în situația în care inspectorul social este găsit vinovat de către instanța de judecată, se stabilesc prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Personalul care ocupă funcția specifică de inspector social este asimilat personalului care îndeplinește funcții ce implică exercițiul autorității de stat, precum și a celor cu atribuții de inspecție și control.

ART. 9

(1) Inspectorul social are următoarele îndatoriri specifice:

a) să răspundă, potrivit legii cu privire la constatările, concluziile, propunerile și măsurile înscrise în procesul-verbal de control sau în orice alt document elaborat în urma misiunii de inspecție sau activității de investigare socială;

b) să cunoască, să respecte și să aplice dispozițiile legale referitoare la protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;

c) să cunoască dispozițiile legale cu privire la dreptul cetățenilor la petiționare, cât și dreptul acestora, inclusiv al presei, de a avea acces la informațiile de interes public, care privesc competența inspectorului social sau care rezultă din activitatea desfășurată de acesta;

d) să cunoască și să aplice dispozițiile referitoare la regimul informațiilor clasificate și să le aplice în mod corespunzător documentelor, datelor și oricăror altor înscrisuri de care ia cunoștință în timpul misiunii de inspecție sau activității de investigare socială;

e) să dovedească disponibilitate în situațiile în care este necesară prezența acestuia la locul de muncă în afara programului normal de lucru, pe timpul nopții, în zilele de sâmbătă și duminică sau în zilele de sărbătoare legală, pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu salarizarea sau compensarea timpului lucrat, potrivit legii;

f) să sesizeze instituția unde își desfășoară activitatea, în caz de incompatibilitate și conflict de interese, în derularea misiunii de inspecție;

g) să efectueze misiuni de inspecție/activități de investigare socială cu sau fără înștiințare prealabilă la sediul entității inspectate, la sediile altor instituții și la domiciliul persoanelor care au legătură cu actul de control/investigare socială, după caz;

h) să utilizeze legitimația, insigna și ordinul de deplasare numai în timpul și în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, în limitele și competențele stabilite prin actele normative;

i) să nu folosească informațiile obținute în misiunea de inspecție și activitatea de investigare socială pentru atragerea de foloase necuvenite sau pentru a prejudicia imaginea instituției în care își desfășoară activitatea, a entităților inspectate sau a beneficiarilor sistemului de asistență socială;

j) să participe anual la programe de formare profesională continuă în domeniul inspecției sociale, protecției sociale sau în domenii conexe.

(2) Inspectorul social care încalcă legile și regulamentele specifice domeniului de activitate, îndatoririle ce îi revin potrivit fișei postului, precum și normele de conduită, aducând astfel daune sau atingere imaginii și prestigiului instituției pe care o reprezintă, răspunde disciplinar, contravențional, civil sau penal, în condițiile legii, în funcție de natura și de gravitatea faptei săvârșite.

ART. 10

(1) Comunicarea informațiilor care nu au caracter public sau transmiterea documentelor ce conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unei alte autorități ori instituții publice, este permisă numai cu respectarea dispozițiilor care reglementează protejarea informațiilor clasificate și a datelor cu caracter personal.

(2) În scopul prevenirii fraudei în sistemul de protecție socială, comunicarea informațiilor prevăzute la alin. (1) se poate efectua cu acordul conducerii instituției în cadrul căreia inspectorul social în cauză își desfășoară activitatea, numai după finalizarea inspecției sau investigației.

ART. 11

(1) Echipa de inspecție este formată din minimum 2 inspectori sociali.

(2) În cadrul echipelor mixte organizate ca urmare a cooptării de către alte instituții cu atribuții de control vor fi desemnați doi inspectori sociali. Desemnarea se va face de către conducătorul instituției unde inspectorul social își desfășoară activitatea, în mod curent.

ART. 12

(1) Incompatibilitățile și conflictele de interese prevăzute de Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător funcției publice specifice de inspector social.

(2) Inspectorului social i se interzice:

a) să dețină funcții și să desfășoare activități remunerate sau neremunerate în cadrul sau în interesul entităților supuse controlului;

b) să efectueze misiuni de inspecție la entitățile la care el, soțul/soția sau rudele de gradele I -IV au interese directe profesionale, economice sau de altă natură;

c) să efectueze misiuni de inspecție la entitățile cu care au încheiate relațiile de muncă sau de colaborare în decursul a 3 ani de la data încetării acestor relații.

(3) Inspectorul social care se află în una din situațiile de incompatibilitate prevăzute de Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele prevăzute la alin. (1) și (2) răspunde disciplinar, contravențional, civil sau penal, în condițiile legii, în funcție de natura și de gravitatea faptei săvârșite.

ART. 13

(1) Numirea în funcția de inspector social se realizează prin act administrativ al conducătorului instituției în care acesta urmează să își desfășoare activitatea, în condițiile legii.

(2) Inspectorul social beneficiază de modalitățile de promovare în funcția publică.

ART. 14

Începând cu anul 2017, ziua de 20 februarie a fiecărui an se declară Ziua Inspecției Sociale.

ART. 15

(1) Reglementările prezentei ordonanțe de urgență se completează cu celelalte dispoziții prevăzute de Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu dispozițiile Legii nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, cu prevederile actelor normative care reglementează funcția publică.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în cuprinsul actelor normative în vigoare, care fac referire la activitatea desfășurată de inspectorii sociali, sintagma "domeniul asistenței sociale" se înlocuiește cu sintagma "domeniul protecției sociale".

(3) Asigurarea fondurilor prevăzute de prezentul act normativ se suportă din bugetul anual al instituțiilor publice unde inspectorii sociali își îndeplinesc funcția publică specifică.

CAP. II

Modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative

ART. 16

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 23 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 198/2012, se modifică după cum urmează:

.....

ART. 17

Articolul 28¹ din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 20 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 18

Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 22 noiembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 19

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 629 din 2 septembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 92/2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 20

Articolul 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 21

După articolul 10 din Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 14 noiembrie 2012, cu modificările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 10¹, cu următorul cuprins:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 22

După articolul 100 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se introduc două noi articole, art. 100¹ și 100², cu următorul cuprins:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 23

Alineatul (1) al articolului 32 din Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 9 noiembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

..... se regăsesc în textul legii modificate

ART. 24

Legea asistenței sociale nr. 292/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

..... se regăsesc în textul legii modificate

CAP. III

Dispoziții finale

ART. 25

Dispozițiile art. 17-22 din prezenta ordonanță de urgență se aplică de la data de 1 ianuarie 2017.
